

# PAM – novinky v dovolené od roku 2024

Minimální verze programu: 2024.1.17

## 1. Vybrané legislativní novinky související s dovolenou z pohledu mzdy

Od 1. ledna 2024 mají zaměstnanci pracující na dohodu o provedení práce (DPP) nebo na dohodu o pracovní činnosti (DPČ) nově právo na dovolenou, pokud odpracují více než 80 hodin a jejich smluvní vztah překročil hranici 28 pracovních dnů. Podrobnosti si uvedeme v kapitole 1.1.

### 1.1. Nárok na dovolenou u DPP a DPČ od 1. 1. 2024

Novelou zákoníku práce vzniklo od 1. ledna 2024 právo na dovolenou i zaměstnancům pracujícím na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Dovolená jim náleží za stejných podmínek, jako je tomu u zaměstnanců v pracovním poměru. Totéž platí o jejím čerpání a případném krácení.

Vzhledem k tomu, že u dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti zákoník práce nestanoví týdenní pracovní dobu ve smyslu § 79 a § 80, což je zásadní veličina pro určení délky dovolené v konkrétním případě (viz např. § 213, 216 odst. 2 zákoníku práce), zákoník práce v novém odstavci 8 uvedeném v § 77 stanovil, že **výhradně pro účely dovolené** se za týdenní pracovní dobu považuje u zaměstnanců pracujících na základě dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce **týdenní pracovní doba v délce 20 hodin týdně**, a to bez ohledu na to, zda a v jakém skutečném rozsahu počtu hodin týdně byla práce v předmětné dohodě sjednána a následně konána. Za stanovenou pracovní dobu pro účely dovolené u DPP a DPČ tudíž považujeme tuto tzv. fiktivní týdenní pracovní dobu.

#### Podmínky vzniku práva na dovolenou

Z výše uvedeného plyne, že obecné podmínky vzniku práva na dovolenou podle § 213 odst. 3 zákoníku práce lze použít i na právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

1. Pracovněprávní vztah zaměstnance k zaměstnavateli na tutéž dohodu musí v příslušném kalendářním roce nepřetržitě **trvat alespoň 4 týdny, tj. 28 kalendářních dnů**.
2. Zaměstnanec v rámci tohoto pracovněprávního vztahu musí v daném kalendářním roce **odpracovat** alespoň 4násobek své fiktivní týdenní pracovní doby, tj. **alespoň 80 hodin** (včetně případných náhradních dob – viz kapitola 1.3).

Aby právo na dovolenou za daný kalendářní rok vzniklo, musí být obě tyto podmínky splněny kumulativně. Jejich splnění se přitom bude posuzovat za každý kalendářní rok samostatně a zvlášť ke každému pracovněprávnímu vztahu, ledaže na sebe pracovněprávní vztahy bezprostředně navazují a pracovněprávní vztah se pak podle § 216 odst. 1 zákoníku práce považuje pro účely dovolené za nepřetržitě trvající.

Ostatní podmínky pro výpočet délky dovolené, náhrady mzdy za dovolenou, čerpání, proplacení či případné krácení dovolené zůstávají stejné jako u klasických zaměstnanců v pracovním poměru.

### 1.2. Výpočet poměrného nároku na dovolenou u DPP a DPČ

Poměrná část dovolené podle zákoníku práce činí za každou odpracovanou stanovenou/kratší týdenní pracovní dobu v příslušném kalendářním roce jednu dvaapadesátinu stanovené/kratší týdenní pracovní doby vynásobenou výměrou dovolené, na kterou má zaměstnanec v příslušném kalendářním roce právo.

Vzorec pro výpočet počtu hodin dovolené vypadá následovně:

**nárok na dovolenou = počet celých odpracovaných násobků TPD / 52 × TPD × výměra dovolené**

kde TPD je týdenní pracovní doba zaměstnance.

#### **Výpočet délky dovolené tudíž závisí na:**

- délce týdenní pracovní doby zaměstnance, která u dohod činí vždy 20 hodin týdně,
- počtu celých odpracovaných násobků této týdenní pracovní doby v daném kalendářním roce,
- výměře dovolené – např. 4 týdny (viz § 212 zákoníku práce).

Do odpracované doby pro účely dovolené se i v tomto případě započtou tzv. náhradní doby, kdy zaměstnanec fakticky nepracoval, ale tyto doby se na základě § 348 odst. 1 v kombinaci s § 216 odst. 2 a 3 zákoníku práce považují za výkon práce pro účely dovolené – více viz kapitola 1.3.

Dovolená, na niž vzniklo právo v příslušném kalendářním roce, se zaokrouhuje na celé hodiny nahoru.

#### *Příklady:*

*Zaměstnanec pracující na žních má k výkonu této práce uzavřenou se zaměstnavatelem dohodu o provedení práce, a to na dobu od června do září. Zaměstnanec takto odpracoval 292 hodin, jeho výměra dovolené činí 4 týdny (tj. zákonné minimum). Zaměstnanec odpracoval 14násobek fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby ( $292 : 20 = 14,6$ ), za což mu vznikne právo na 22 hodin dovolené ( $14/52 \times 20 \times 4 = 21,54$ ). Nebudou-li tyto hodiny za trvání pracovního vztahu vyčerpány, dojde k jejich proplacení při jeho skončení.*

*Student si při studiu na VŠ přivydělává na základě dohody o pracovní činnosti, kterou má se zaměstnavatelem uzavřenou na dobu neurčitou. Má přitom sjednaný rozsah práce na 8 hodin týdně, kdy pracuje pravidelně dvakrát týdně po dobu 4 hodin. Za kalendářní rok 2024 odpracoval pro účely dovolené celkem 416 hodin. Jeho výměra dovolené činí 4 týdny. Zaměstnanec odpracoval 20násobek fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby ( $416 : 20 = 20,8$ ), za což mu vznikne právo na 31 hodin dovolené ( $20/52 \times 20 \times 4 = 30,77$ ).*

*Středoškolský student uzavřel se zaměstnavatelem dohodu o provedení práce, podle níž má 15. 7. odpracovat 6 hodin v rámci pořadatelské činnosti na běžeckých závodech. Pracovní vztah zaměstnance netrval alespoň 28 kalendářních dní, nadto ani neodpracoval alespoň 4násobek fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby (80 hodin), tudíž mu právo na dovolenou nevznikne.*

### **1.3. Doby považované za výkon práce**

Podle § 348 odst. 1 zákoníku práce se **za výkon práce považuje doba:**

- a) kdy zaměstnanec nepracuje pro překážky v práci, s výjimkou doby pracovního volna poskytnutého na žádost zaměstnance, bylo-li předem sjednáno jeho napracování, a doby, po kterou byla práce přerušena pro nepříznivé povětrnostní vlivy,
- b) dovolené,
- c) kdy si zaměstnanec vybírá náhradní volno za práci přesčas nebo za práci ve svátek,
- d) kdy zaměstnanec nepracuje proto, že je svátek, za který mu přísluší náhrada mzdy, popřípadě za který se mu jeho mzda nebo plat nekrátí.

Pro účely dovolené musíme u překážek v práci ještě brát ohled na § 216 odst. 2 a 3 zákoníku práce. Podle odstavce 2 se totiž **za výkon práce pro účely dovolené jen do výše dvacetinásobku** stanovené/kratší týdenní pracovní doby považuje doba zameškaná v témže kalendářním roce z důvodu:

- a) dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou pracovní neschopnosti vzniklé v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání,
- b) karantény nařízené podle jiného právního předpisu,
- c) čerpání rodičovské dovolené, s výjimkou doby, po kterou zaměstnanec čerpá rodičovskou dovolenou do doby, po kterou je zaměstnankyně oprávněna čerpat mateřskou dovolenou,
- d) jiných důležitých osobních překážek v práci podle § 199, s výjimkou překážek uvedených v prováděcím právním předpisu podle § 199 odst. 2.


Navíc podle odstavce 3 se za výkon práce pro účely dovolené považuje doba uvedených překážek v práci pouze tehdy, jestliže zaměstnanec mimo dobu jejich trvání v kalendářním roce odpracoval **alespoň dvanáctinásobek** stanovené/kratší týdenní pracovní doby.




### Vztah dob považovaných za výkon práce vůči limitu rozsahu práce u DPP a DPČ

Zde je vhodné poznamenat, že u dohody o provedení práce (DPP) se doba uvedená v § 348 odst. 1 zákoníku práce nezapočítává do ročního limitu 300 hodin. Naopak u dohody o pracovní činnosti (DPČ) se tyto doby zahrnují do rozsahu, který nesmí překročit v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

## 2. Rozšíření kmenových údajů o detailní údaje o dovolené (nový formulář)

### 2.1. Stávající údaje o dovolené na kartě kmenových údajů

Údaje s výměrou a zůstatkem dovolené nelze od období 1/2024 na kartě kmenových údajů přímo zadávat ani měnit. Tyto údaje můžete zadávat a měnit přehledněji prostřednictvím nového formuláře, který obsahuje veškeré základní údaje o dovolené v podrobnější podobě a který si můžete otevřít tlačítkem  umístěným na kartě kmenových údajů hned vedle zmiňovaných údajů.

Výběr / konec	Osobní	Mzdové	Srážky z mezd	Rodinní příslušníci
Průměr hod.	200,00			
Průměr denní	1600,00			
Denní prac. doba	8,00			
Týdenní úvazek	40,00			
Výpočet daně	1	Podepsané prohlášení - základní sleva na dani		
Zdrav.pojištění	1	Plátce		
Sociál.pojištění	1	Plátce		
Důvod slevy §7a				
Zdrav. pojišťovna	111	VZP	1111006311/0710	12345678000558
Stálá záloha	0			
Výměra dovolené	160 [hod]			
Zůstatek dovolené	196,00 [hod]			
Prisp. na strav.	0,00			

## Výměra dovolené

Zde by měla být evidována plná výměra dovolené za kalendářní rok a případné dodatkové dovolené, a to i v případech, kdy zaměstnanec nastoupil až v průběhu roku. Například v případě výměry dovolené 4 týdny za kalendářní rok a 40 hodinové sjednané týdenní pracovní doby činí výměra dovolené 160 hodin.

TIP: Pokud je zaevidována hodnota 0 a jedná-li se o DPP nebo DPČ s aktivovaným automatickým výpočtem nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby, tak se pro tento automatický výpočet použije zákonná fiktivní výměra dovolené pro dohody ve výši 80 hodin (tj. 4 týdny fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby).

## Zůstatek dovolené

Jedná se o zůstatek zbývající dovolené k začátku příslušného měsíce. Hodnota odpovídá součtu všech nároků dovolené (typicky letošní dovolené a převedeného zůstatku nevyčerpané dovolené z minulého roku) a je ponížena o čerpanou či proplacenou dovolenou v předchozích měsících aktuálního kalendářního roku. Dále se v zůstatku zohledňuje zaevidované krácení dovolené za neomluvenou absenci. V měsíci nástupu zaměstnance do zaměstnání ve většině případů hodnota odpovídá poměrné části dovolené, na kterou by zaměstnanec měl mít nárok do konce kalendářního roku.

V rámci měsíční závěrky se hodnota automaticky sníží o čerpanou či proplacenou dovolenou v uzavíraném období.

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky zvýší o roční výměru dovolené. Navýšení se provádí jen u neukončených zaměstnání a jen v případě, že není u daného druhu činnosti nebo zaměstnance aktivován automatický výpočet nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby. V případě že je aktivován tento automatický výpočet, tak není nutné hodnotu navyšovat o roční výměru na začátku roku, poněvadž k jejímu automatickému navyšování dochází až průběžně během roku.

## 2.2. Nový formulář s podrobnými údaji o dovolené

Aktualizace kmenových údajů - dovolená - 001 Marný Tomáš Ing.

### Dovolená - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)		
Rádná dovolená	<input type="text" value="160 [hod]"/>	<input text"="" type="text" value="0 [hod]"/>	<input text"="" type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> Vypnuto u druhu p.p.
Nevyčerpaná loňská		<input type="text" value="36,00 [hod]"/>		
Z jiné organizace		<input type="text" value="0,00 [hod]"/>		
<b>Celkový nárok</b>		<input type="text" value="196,00 [hod]"/>		
Kráceno (např. za neomluvené absence)		<input type="text" value="0,00 [hod]"/>		
Čerpáno		<input type="text" value="0,00 [hod]"/>		
Proplaceno		<input type="text" value="0,00 [hod]"/>		
<b>Zůstatek dovolené</b>		<input type="text" value="196,00 [hod]"/>		

## Část 1

Aktualizace kmenových údajů - dovolená - 001 Marný Tomáš Ing. ✕

### Dovolená - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)
Řádná dovolená	<input type="text" value="160"/> [hod]	<input type="text" value="160"/> [hod]
Dodatková	<input type="text" value="0"/> [hod]	<input type="text" value="0"/> [hod]
Automatický výpočet nároku dle odpracované doby	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <b>Vypnuto u druhu p.p.</b>
Newyčerpaná loňská	<input type="text" value="36,00"/>	<input type="text" value="36,00"/> [hod]
Z jiné organizace	<input type="text" value="0,00"/>	<input type="text" value="0,00"/> [hod]

### Řádná dovolená – roční výměra

📌 Výměra dovolené za kalendářní rok (§ 212 ZP)

Zde by měla být evidována plná výměra dovolené za kalendářní rok, a to i v případech, kdy zaměstnanec nastoupil až v průběhu roku. Například v případě výměry dovolené 4 týdny za kalendářní rok a 40 hodinové sjednané týdenní pracovní doby činí výměra dovolené 160 hodin.

TIP: Pokud je zaevidována hodnota 0 a jedná-li se o DPP nebo DPČ s aktivovaným automatickým výpočtem nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby, tak se pro tento automatický výpočet použije zákonná fiktivní výměra dovolené pro dohody ve výši 80 hodin (tj. 4 týdny fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby).

### Řádná dovolená – nárok (poměrná část)

📌 Výše nároku dovolené za kalendářní rok případně její poměrná část (§ 213 ZP)

V měsíci nástupu zaměstnance do zaměstnání by zde ve většině případů měla být evidována poměrná část dovolené, na kterou by zaměstnanec měl mít nárok do konce kalendářního roku. Pro zjištění této poměrné části můžete tlačítkem spustit průvodce, který Vám vypočte poměrnou část dovolené, která by zaměstnanci náležela v případě výkonu práce podle uvedené týdenní pracovní doby. V případě, že se vypočtená hodnota odlišuje od hodnoty na formuláři, tak Vám průvodce současně nabídne její nastavení.

Pracovníci a mzdy ✕

Za období od 01.07.2024 do 31.12.2024 (26,2 týdnů) přísluší zaměstnanci řádná dovolená ve výši 80 hodin (~ 10,0 dnů).

Tato dovolená náleží zaměstnanci jen v případě výkonu práce podle uvedené týdenní pracovní doby. Za výkon práce se pro účely dovolené jen do výše dvacetinásobku sjednané týdenní pracovní doby považuje doba zameškaná v témže kalendářním roce z důvodů a za podmínek uvedených v § 216 zákoníku práce (např. nemoc, karanténa, rodičovská dovolená).

Chcete hodnotu spočteného nároku na dovolenou nastavit do formuláře?

V případě potřeby korekce můžete hodnotu nároku uživatelsky upravit, a to buď snížit (například z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti) či zvýšit (například z důvodu vyrovnávacího období při nerovnoměrném rozvržení pracovní doby).

V případě, že máte u daného druhu činnosti (typicky DPP či DPČ) nebo zaměstnance aktivován automatický výpočet nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby, hodnotu nevyplňujte. K jejímu nastavení bude docházet automaticky průběžně během roku po odpracování dostatečného počtu hodin.

V rámci roční závěrky se hodnota nároku automaticky nastaví podle roční výměry dovolené. Nastavení se provádí jen u neukončených zaměstnání a jen v případě, že není u daného druhu činnosti nebo zaměstnance aktivován automatický výpočet nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby. V ostatních případech se hodnota vynuluje.

### ***Dodatková dovolená – roční výměra***

① Výměra dodatkové dovolené za kalendářní rok (§ 215 ZP)

- Zvláštní typ dovolené, na kterou mají nárok jen někteří zaměstnanci.
- Poskytuje se zaměstnancům, kteří pracují pod zemí při těžbě nerostů nebo při ražení tunelů a štol a zaměstnancům, kteří konají práce zvlášť obtížné.
- Vznik práva na dodatkovou dovolenou je podmíněn splněním odlišných podmínek než vznik práva na dovolenou za kalendářní rok (řádnou dovolenou).
- Tato dovolená musí být vždy vyčerpána, a to přednostně.
- Náhradu mzdy nebo platu za nevyčerpanou dodatkovou dovolenou není možné poskytnout.

### ***Dodatková dovolená – nárok (poměrná část)***

① Výše nároku dodatkové dovolené (§ 215 ZP)

Platí zde obdobný postup, který je uveden výše u položky "***Řádná dovolená – poměrná část (nárok)***".

### ***Automatický výpočet nároku podle odpracované doby***

Umožňuje individuálně nastavit, zda má být u tohoto zaměstnance vynucen/ignorován automatický výpočet nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby. Tento výpočet je primárně určený pro průběžné navyšování nároku dovolené u DPČ či DPP. Více informací naleznete v kapitole 3.

Pokud je pole nevyplněno, tak se namísto tohoto individuálního nastavení použije globální nastavení pro daný druh činnosti, které je umístěno v parametrech firmy (menu *Služby > Parametry > Parametry programu > Vazby 4*).

Hodnotu tedy vyplňuje jen v případě, že opravdu chcete nastavit u tohoto zaměstnance odlišné chování oproti běžnému zaměstnanci se stejným druhem činnosti (PP, DPČ, DPP, ...). V opačném případě hodnotu ponechte prázdnou!

### ***Nevyčerpaná loňská***

① Nevyčerpaná dovolená převedená z minulého roku (§ 218 odst. 2,3 ZP)

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky nastaví podle celkového zůstatku nevyčerpané dovolené.

### ***Z jiné organizace***

① Nevyčerpaná dovolená převedená z jiné organizace (§ 221 ZP)

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky vynuluje. Případná její nevyčerpaná část bude zahrnuta v nevyčerpané loňské dovolené.

## Část 2

Celkový nárok	196,00 [hod]
Kráčeno (např. za neomluvené absence)	0,00 [hod]
Čerpáno	0,00 [hod]
Proplaceno	0,00 [hod]

### **Celkový nárok**

Úhrn všech nároků na dovolenou

### **Kráčeno**

ⓘ Krácení dovolené (např. za neomluvenou absenci) od počátku roku (§ 223 ZP)

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky vynuluje.

### **Čerpáno**

ⓘ Vyčerpaná dovolená v předchozích měsících aktuálního kalendářního roku (§ 217 - § 220 ZP)

V rámci měsíční závěrky se hodnota automaticky navýší o čerpanou dovolenou v uzavíraném měsíci.

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky vynuluje.

### **Proplaceno**

ⓘ Proplacená dovolená v předchozích měsících aktuálního kalendářního roku (§ 222 odst. 2 ZP)

V rámci měsíční závěrky se hodnota automaticky navýší o proplacenou dovolenou v uzavíraném měsíci.

V rámci roční závěrky se hodnota automaticky vynuluje.

## Část 3

Zůstatek dovolené	196,00 [hod]
Zavřít	Informace

### **Zůstatek dovolené**

Jedná se o zůstatek zbývající dovolené k začátku příslušného měsíce. Hodnota odpovídá součtu všech nároků dovolené (typicky letošní dovolené a převedeného zůstatku nevyčerpané dovolené z minulého roku) sníženého o krácenou, čerpanou či proplacenou dovolenou.

## 2.3. Tisková sestava s přehledem podrobných údajů o dovolené

Do programu PAM byla od roku 2024 přidána nová tisková sestava obsahující přehled podrobných údajů o dovolené všech zaměstnanců. Naleznete ji v menu *Kmenové údaje > Sestavy*, kde na zobrazeném formuláři v záložce "Průměry, vym. základy, dovolená" vybere variantu tiskové sestavy "**Přehled údajů dovolené - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek**".

29.02.2024 09:47:40		Strana: 1									
Moje firma, s.r.o.		Období: 05/2024									
<b>Přehled údajů dovolené - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek</b>											
Pracovník	Autom. výpočet <sup>1)</sup>	Řádná dov. Výměra <sup>2)</sup>	Nárok	Dodatková Výměra <sup>2)</sup>	Nárok	Z min. roku	Z jiné org.	Krá- ceno	Celkový nárok	Čerpáno / proplac.	Zůstatek <sup>3)</sup>
001 Marný Tomáš Ing.	--	160	160	0	0	28	0	0	188	40	148
002 Novák Karel	--	160	160	0	0	0	0	0	160	0	160
004 Osoba DPP	A-	0	16	0	0	0	0	0	16	0	16
Celkem podnik		320	336	0	0	28,00	0,00	0,00	364,00	40,00	324,00
<small>1) Zda je aktivován automatický výpočet nároku na dovolenou podle odprac. doby, kde "X" je dle druhu činnosti a "Y" je individuálně u pracovníka. 2) Výměra dovolené by měla být uvedena za celý kalendářní rok, a to i v případech, kdy zaměstnanec nastoupil až v průběhu roku. 3) Zůstatek dovolené podle kmenových údajů (tj. k počátku aktuálního měsíce) ponižený o čerpanou dovolenou v aktuálním měsíci.</small>											

## 3. Automatický výpočet nároku na dovolenou podle odpracované doby

Je-li tato funkce pro daného zaměstnance zapnuta, program bude u tohoto zaměstnance průběžně provádět **výpočet poměrné části dovolené podle skutečně vykonané práce** (včetně případných náhradních dob – viz kapitola 1.3) od počátku roku a vypočtenou hodnotu zapisovat do kmenových údajů do pole **Nárok (poměrná část)**.

Poměrná část dovolené podle zákoníku práce činí za každou odpracovanou stanovenou/kratší týdenní pracovní dobu v příslušném kalendářním roce jednu dvaapadesátinu stanovené/kratší týdenní pracovní doby vynásobenou výměrou dovolené, na kterou má zaměstnanec v příslušném kalendářním roce právo. U dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP a DPČ) je zákonem pro účely dovolené stanovena fiktivní 20hodinová týdenní pracovní doba, a to bez ohledu na to, zda a v jakém skutečném rozsahu počtu hodin týdně byla práce v předmětné dohodě sjednána a následně konána.

Funkci lze zapnout pro **vybrané druhy činnosti** (viz kapitola 3.1) nebo **individuálně** u konkrétního zaměstnance (viz kapitola 3.2).

V současné době se tento výpočet provádí automaticky již v rámci výpočtu mzdy. U příslušných zaměstnanců tudíž průběžně dochází k aktualizaci nároku na dovolenou podle skutečného výkonu práce od počátku roku. Dále se tento výpočet provádí automaticky v rámci měsíční závěrky a při manuálním spuštění této funkce. Do verze 2024-04-08 se prováděl jen v rámci měsíční závěrky.

### Upozornění:

Pro účely proplacení zbývajících dovolené u zaměstnanců s aktivovaným automatickým výpočtem nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby používejte celkový nárok dovolené zjištěný až po zpracování mzdy zaměstnance v posledním měsíci trvání jeho zaměstnání. Zůstatek nevyčerpané dovolené se totiž může změnit po započtení vykonané práce z posledního měsíce.



*Příklad:*

*Brigádník uzavřel se zaměstnavatelem dohodu o provedení práce na dobu od 15. 7. do 30. 9., na kterou v červenci odpracoval 100 hodin, v srpnu 50 hodin a v září 10 hodin. Jeho výměra dovolené činí 4 týdny (tj. zákonné minimum). U dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr je zákonem stanovena fiktivní 20hodinová týdenní pracovní doba (TPD). Celkový nárok na dovolenou bude na konci jednotlivých měsíců následující:*

*Červenec ... 0 hodin (zaměstnání netrvalo 4 týdny, tj. 28 kalendářních dnů → nárok nevznikl)*

*Srpen ... 11 hodin ( $150 : 20 = 7,5$  TDP; 7 celých násobků TPD →  $7 / 52 \times 20 \times 4 = 10,77$ ; zaokr. 11)*

*Září ... 13 hodin ( $160 : 20 = 8$  TDP; 8 celých násobků TPD →  $8 / 52 \times 20 \times 4 = 12,31$ ; zaokr. 13)*

*Pokud brigádník nečerpal žádnou dovolenou, tak by mu měl zaměstnavatel při skončení DPP proplatit celých 13 hodin nevyčerpané dovolené (současně s odměnou za září).*

### Kdy mít automatický výpočet zapnutý?

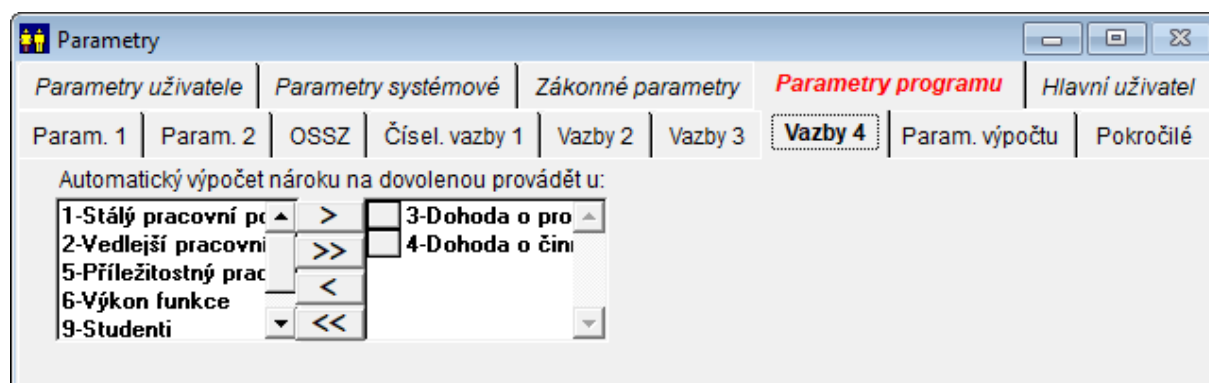
Automatický výpočet je vhodný zejména pro výpočet nároku dovolené u DPČ a DPP z důvodů, které si uvedeme později v kapitole 3.3. Výsledkem je, že se u dohod nemusíte výpočtem nároku na dovolenou vůbec zabývat a stačí jen zadat její čerpání případně proplacení při skončení dohody.

### Kdy mít automatický výpočet vypnutý?

Automatický výpočet není určen pro případy, kdy dopředu zjišťujete **nárok na dovolenou podle předpokládané doby trvání zaměstnání**. Typickým příkladem jsou pracovní poměry, kdy nárok na dovolenou zadáváte už v měsíci nástupu do zaměstnání případně ihned po odpracování minimální doby potřebné pro dovolenou. Funkci tedy nezapínejte u zaměstnanců, u kterých chcete používat Vámi zadaný nárok na dovolenou. V opačném případě by totiž došlo k jeho přepsání během prvního spuštění tohoto výpočtu!

## 3.1. Aktivace automatického výpočtu pro vybrané druhy činnosti

Automatický výpočet nároku na dovolenou podle odpracované doby lze v parametrech firmy zapnout pro vybrané druhy činností – viz menu *Služby > Parametry > Parametry programu > Vazby 4*. Na základě tohoto nastavení se bude automatický výpočet provádět u všech zaměstnanců, u kterých bude v poli **Druh prac. poměru** vyplněn některý z vybraných druhů činnosti.



Doporučeným nastavením jsou dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, a to dohoda o provedení práce (DPP) a dohoda o pracovní činnosti (DPČ).

### Upozornění:

Automatický výpočet **nezapínejte u pracovních poměrů** a všude tam, kde zadáváte nárok na dovolenou dopředu, typicky podle předpokládané doby trvání zaměstnání. V opačném případě by totiž došlo k přepsání Vámi zaevidované hodnoty během prvního spuštění tohoto výpočtu!

### 3.2. Individuální vynucení/ignorování automatického výpočtu

Může se stát, že budete mít pro některý druh činnosti automatický výpočet neaktivní (typicky PP), ale přesto budete chtít u některého zaměstnance automatický výpočet provádět. Toto individuální nastavení lze provést na formuláři s kmenovými údaji o dovolené tohoto zaměstnance, kde v poli **Automatický výpočet nároku podle odpracované doby** vyberete hodnotu "A - vždy".

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)
Řádná dovolená	160 [hod]	160 [hod] 12 <sup>3</sup>
Dodatková	0 [hod]	0 [hod] 12 <sup>3</sup>
Automatický výpočet nároku dle odpracované doby	A	12 <sup>3</sup> Zapnuto
Nevyčerpaná loňská		dle druhu p.p.vztahu
Z jiné organizace		A vždy
		N nikdy

A naopak můžete hodnotou "N - nikdy" nastavit výjimku zakazující automatický výpočet u zaměstnanců, u kterých je vyplněn druh činnosti, pro který máte výpočet aktivován.

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)
Řádná dovolená	160 [hod]	160 [hod] 12 <sup>3</sup>
Dodatková	0 [hod]	0 [hod] 12 <sup>3</sup>
Automatický výpočet nároku dle odpracované doby	N	12 <sup>3</sup> Vypnuto
Nevyčerpaná loňská		dle druhu p.p.vztahu
Z jiné organizace		A vždy
		N nikdy

### 3.3. Výměra dovolené pro automatický výpočet u DPP a DPČ

U zaměstnanců na dohodu o provedení práce nebo na dohodu o pracovní činnosti s aktivovaným automatickým výpočtem nároku na dovolenou podle skutečně odpracované doby můžete v kmenových údajích o dovolené v poli **Roční výměra** dovolené evidovat hodnotu 0. V tom případě se bude u těchto dohod pro automatický výpočet používat tzv. **fiktivní výměra dovolené ve výši 80 hodin** (tj. 4 týdny fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby).

Tato fiktivní výměra vychází z toho, že zákonná výměra dovolené činí nejméně 4 týdny v kalendářním roce a dále zákon u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pro účely dovolené stanovuje fiktivní týdenní pracovní dobu v délce 20 hodin týdně, a to bez ohledu na to, zda a v jakém skutečném rozsahu počtu hodin týdně byla práce v předmětné dohodě sjednána a následně konána.

Příklad:

Brigádník uzavřel se zaměstnavatelem dohodu o provedení práce na dobu od 1. 1. do 31. 12., na kterou odpracuje každý měsíc 25 hodin, tedy za kalendářní rok dohromady 300 hodin. Jeho výměra dovolené činí 4 týdny (tj. zákonné minimum). U dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr je zákonem pro účely dovolené stanovena fiktivní 20hodinová týdenní pracovní doba. Zaměstnavatel má v PAM pro druh činnosti DPP aktivován automatický výpočet nároku na dovolenou podle odpracované doby.

Při zaevidování pracovníka na tuto DPP ponecháme kmenové údaje o dovolené včetně roční výměry nulové.

Aktualizace kmenových údajů - dovolená - 004 Osoba DPP

### Dovolená - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)
Řádná dovolená	<input type="text" value="0"/> [hod]	<input type="text" value="0"/> [hod] <input type="button" value="123"/>
Dodatková	<input type="text" value="0"/> [hod]	<input type="text" value="0"/> [hod] <input type="button" value="123"/>
Automatický výpočet poměrného nároku dle odprac. doby	<input type="button" value="123"/>	<input type="button" value="123"/> Zapnuto u druhu p.p.
Nevyčerpaná loňská	<input type="text" value="0,00"/> [hod]	
Z jiné organizace	<input type="text" value="0,00"/> [hod]	

Nárok na dovolenou se bude v rámci automatického výpočtu průběžně aktualizovat každý měsíc. Například ke konci srpna bude mít zaměstnanec v kalendářním roce v předchozích 8 měsících odpracováno 200 hodin ( $8 \times 25 = 200$ ), tj. 10násobek fiktivní 20hodinové týdenní pracovní doby ( $200 : 20 = 10$ ), za což mu vznikne právo na 16 hodin dovolené ( $10/52 \times 20 \times 4 = 15,38$ ). Kmenové údaje o dovolené budou na začátku měsíce září vypadat následovně.

Aktualizace kmenových údajů - dovolená - 004 Osoba DPP

### Dovolená - výměra, nárok, čerpáno a zůstatek

	Roční výměra	Nárok (poměrná část)
Řádná dovolená	<input type="text" value="0"/> [hod]	<input type="text" value="16"/> [hod] <input type="button" value="123"/>
Dodatková	<input type="text" value="0"/> [hod]	<input type="text" value="0"/> [hod] <input type="button" value="123"/>
Automatický výpočet nároku dle odpracované doby	<input type="button" value="123"/>	<input type="button" value="123"/> Zapnuto u druhu p.p.
Nevyčerpaná loňská	<input type="text" value="0,00"/> [hod]	
Z jiné organizace	<input type="text" value="0,00"/> [hod]	

Nebudou-li tyto hodiny za trvání pracovněprávního vztahu vyčerpany, mělo by dojít k jejich proplacení při jeho skončení. Ještě poznamenáváme, že hodiny čerpané dovolené se u DPP (na rozdíl od DPČ) nepočítají do zákonného limitu hodin (u DPP 300 hodin v kalendářním roce).